

Latvijas Republikas tiesībsargs

Baznīcas iela 25, Rīga, LV-1010, tālr.: 67686768, e-pasts: tiesibsargs@tiesibsargs.lv, www.tiesibsargs.lv

Rīgā

26.03.2024. Nr. 6-1/226

Rīgas Centra humanitārās vidusskolas atbalsta biedrībai
rchvab@gmail.com

Informācijai: **Rīgas Centra humanitārajai vidusskolai**
chvs@riga.lv

Par ziedojumiem

Tiesībsargs ir izskatījis privātpersonas iesniegumu (reģistrēts 26.02.2024. ar Nr. 273) par Rīgas Centra humanitārās vidusskolas atbalsta biedrības (turpmāk – Biedrība) rīcību, vācot ziedojumus.

Izglītības likuma 59. panta ceturrtās daļas 1. punkts ļauj izglītības iestādei saņemt papildu finanšu līdzekļus ziedojumu un dāvinājumu veidā. Ziedošana balstās brīvprātībā, proti, konkrētu iemaksu pieprasīšana nav pieļaujama, tāpat kā nav pieļaujama bērna tiesību uz izglītību ierobežošana vai nevienlīdzīgas attieksmes radīšana tā iemesla dēļ, ka vecāki par bērnu nav veikuši iemaksas.

Iesnieguma izskatīšanas laikā konstatēts, ka Biedrības mājaslapā pieejamā [prezentācijā](#) par 2022./2023. m.g. ir norādīts, ka “vēlamais ziedojuma apmērs mācību gadā – 15 EUR no skolēna” un “veicot ziedojumu, lūgums norādīt bērna klasi. Ja vienā ziedojumā veic maksājumu par vairākiem bērniem no dažādām klasēm, tad norādīt visas klases. Vai arī informāciju ar maksājuma atšifrējumu nosūtīt uz biedrības e-pastu”. Savukārt iesniegumam pievienotajā Biedrības prezentācijā sniegta informācija par saņemtajiem ziedojumiem, tabulā norādot ne vien kopējo ziedojumu apmēru no katras klases (norādot klases audzinātāju un klases pārstāvi), bet arī izskaitot vidējo ziedojuma apmēru no viena bērna. Prezentācijas beigās norādīts, ka ieteicamais ziedojuma apmērs no skolēna mācību gadā ir 15 EUR un “ziedojuma mērķī **obligāti jānorāda klase**, [izcēlums saglabāts] kurā mācās bērns”.

Tiesībsarga ieskatā konkrētas ziedojamās summas norādīšana pati par sevi norāda uz ziedojumu ne-brīvprātīgo (obligāto) raksturu, jo vecākiem tiek radīts psiholoģiskais spiediens. Summas konkretizēšana ievērojami ierobežo personas iespējas ziedot mazāku summu vai neziedot vispār, jo ir acīmredzami, ka regulārs ziedojums ne mazāk kā 15 EUR tiek sagaidīts. Šādu spiedienu rada arī pieprasījums norādīt klasi bērnam, kura vecāki veic ziedojumu, un informācijas par ziedojumu apmēru no katras klases publiskošana. Nav saskatāms cits iemesls šādai rīcībai, kā vien tas, ka ziedojumi faktiski tiek uzspiesti.

Ievērojot minēto, aicinu Biedrību turpmāk, uzrunājot vecākus, nenorādīt vēlamo ziedojumu apmēru un ziedojumu sadalījumu pa klasēm, kā arī informēt izglītojamo likumiskos pārstāvjus par ziedojumu brīvprātīgo raksturu. Lūdzu informēt tiesībsargu par paveikto līdz 2024. gada 30. aprīlim.

Tiesībsarga pilnvarojumā

Bērnu tiesību nodaļas vadītāja

Laila Grāvere

* No 2024.gada janvāra Tiesībsarga biroja gatavotie dokumenti tiek formatēti, ievērojot piekļūstamības prasības personām ar uztveres un redzes traucējumiem.